

tam fuisse a divina, ut fieri divina non potuerit. *Tertium*, quod illa operationum discretio dogma sit veræ fidei, assertum in Scripturis, prædicatum ab Apostolis; hoc enim priora verba innuunt: ac tum demum nos ad veram fidem perventuros, si illam operationum differentiam confitemur.

2°. In epist. 2^a. vero liquido ac diserte jubet (Labb. t. 6. p. 969. A.), *duas naturas operatrices confiteri*; sed ubi duæ operatrices naturæ sunt, distinctas etiam virtutes, seu formas, aut rationes formales operandi subesse oportet, scilicet operationes. Item in ead. præcipit (ibid. C.): *ipsas potius duas naturas, id est divinitatis et carnis assumptæ in una persona Unigeniti Dei Patris inconfuse, inconvertibiliter nobiscum prædicare* (N. B.) *propria operantes*.

3°. Iisdem in epistolis, 1. fertur scripsisse (Labb. ibid. p. 968. E.): *Unius autem operationis vel duarum esse vel fuisse mediatorem Dei et hominum D. J. C., sentire et promere, satis ineptum est*. 2. (Labb. ibid. p. 931. E.) *Qui nihilominus has in Christi asserunt, esse balbutientes, formantes se in speciem Doctorum*. 3. (Labb. ibid. p. 932. A.) *De duabus energiis, vel operationibus nihil prædicare Evangelicas, vel Apostolicas litteras*. 4. Jubet (Labb. ibid. p. 933. A.) *Sergium hæc secum prædicare et indicere silentium: hæc fraternitas vestra mecum prædicet*.

Atqui major contradictio vix concipi potest; conferantur enim jam ad invicem propositiones, et sibi opponantur:

HONORIUS.

Christus operatus est divina et humana discreta, inconfuse, inconvertibiliter; hoc haud dubie idem sonat, ac fuisse duarum operationum.

Ita confiteri debemus; hæc est mensura rectæ fidei.

Ita prædicarunt Apostoli veritatis, Scripturarum sacrarum funiculo.

Ergo epistola Honorii prima, quantum agit de silentio operationum, scilicet a §. *Via regia*, est a Monotheletis interpolata; secunda vero ab his vel conficta penitus, vel certo viliata.

234. II. Ex S. AGATHONE S. P. qui in epist. ad CONSTANTINUM imper. (Labb. t. 6. p. 637. A.): *Apostolica, inquit, memoriæ, meæ parvitas prædecessores, dominicis doctrinis instructi, ex quo novitate hæreticam in Christi immaculatam Ecclesiam Constantinopolitanæ ecclesiæ præsules introducere conabantur, nunquam neglexerunt eos hortari atque obsecrando commone... ne ex hoc exordium dissidii in unitate Ecclesiæ facerent, unam voluntatem, unamque operationem duarum naturarum asserentes in uno Domino nostro Jesu Christo*. Atqui cum his AGATHONIS verbis conciliari nequeunt,

ANTI-HONORIUS

Christum duarum esse vel fuisse, operationum, sentire et promere satis ineptum est.

Ita sentire et promere satis ineptum est. Hæc, silentium, fraternitas vestra nobiscum prædicet.

Qui ita prædicant, sunt balbutientes, se in speciem Doctorum formantes, etc.

quæ in epistolis Honorii extabant de Christi operationibus, quæque ante retulimus. *Prob. min.* Nam illa AGATHONIS verba HONORII maxime respiciunt; cum enim HONORIUS Pontificatum teneret eo tempore, quo Sergius *novitatem hæreticam introducere conabatur*, atque hic duobus post Honorii mortem mensibus et ipse decesserit, ab alio, quam HONORIO, commoneri non potuit. Si ergo HONORIUS hortatus est Sergium, commonuit, ut ab errore *unius voluntatis et unius operationis desisteret*; quomodo HONORIUS scripsit Sergio, quæ de duabus operationibus supprimendis in ejus postea epistolis extabant?

235. III. Ex ipsa Epistola, quæ Honorii secunda ad Sergium dicitur. Legitur in hac sub finem, scripsisse SOPHRONIO HONORIUM, ne duas in Christo operationes assereret, idemque suasisse eundem SOPHRONIO Legatis; hos vero fuisse pollicitos, operam daturos sese, ut idem SOPHRONIO persuaderent. Atqui palmare hoc mendacium est, vel inanis fabula, adornata a Monotheletis, eum in finem, ut et SOPHRONIUS Monotheletarum dogmati favisse videretur; nam STEPHANUS SOPHRONII olim ad HONORIUM Legatus plane testatur contrarium in Libello, quem idem postea in Lateranensi Synodo Secretar. 2. MARTINO obtulit (Labb. t. 6. p. 105. C.), dicens hunc potius fuisse suæ legationis fructum, quod *neque despexerit Deus preces cum lacrymis oblatas supplicum suorum, sed exultaverit non equidem mediocriter præcessores apostolicos præsules in commonitione, nec non contestatione prædictorum viro- rum, Sergii et aliorum quos ante nominarat, etc. licet nullo modo eos flectere potuerint*; Sergium enim, ut ex data chronotaxi liquet, nemo Romanorum Pontificum commonere poterat præter HONORIUM; ergo evidens est, epistolam hanc vel prorsus confictam, vel corruptam a Monotheletis fuisse. Ac inde forsitan est, quod et SOPHRONIUS pro se Monotheletæ jactarent, observante S. MAXIMO epist. ad PETRUM illustrém (inter Collectanea Anastasii, Patrologiæ t. 129. p. 573. D.): *Sophronium, qui prudenter divina perdocuit, et prædicavit Ecclesiæ dogmata, se in errorem movisse, hac illacque Monotheletæ susurrant*.

Respondet P. ROMANUS: *copiosa solutio*: 1°. Si qua data est ab HONORIO commonitio, *valde mediocris*, nec sufficiens fuisset. 2°. *τὸ non mediocriter ad HONORIUM non pertinet*. 3°. Quomodo HONORIUS monere Sergium poterat, ut flecteret ad ejurandam hæresin, cum juxta apologiam nostram, Sergius id in epistola egit, ut catholicus videretur. 4°. Nec Stephanus dixit, nec dicere potuit Sergium ab HONORIO monitum. At

Contra 1um. est, quod Stephanus dicat: *non mediocriter*, id est, multum, supra mediocritatem; utri potius nunc credendum Stephano, tunc Episcopo Dorensi, viro sancto, testi vivo, an P. ROMANO? Deinde vera locutum fuisse Stephanum, nec *valde mediocrem* fuisse commonitionem Honorii constabit *Concl. seq.* ex S. MARTINO, et S. MAXIMO.

Contra 2um. est: si hæc ad HONORIUM nullo modo pertineant, quis ergo Romanorum Pontificum Sergium commonuit, quem tamen Stephanus in libello inter commonitos posuit tertio loco? Certe a Severino Honorii successore dici nequit commonitus, cum mortuus jam esset Sergius, Severino nondum Pontifice juxta n. 216.

Contra 3um. est: quod, attenta historia, quam adversarius subdole vel

confundit, vel dissimulat, utrumque verum sit; postquam enim Sergius Sophronium, cujus zeli pro orthodoxa contra Monotheletas fide, ac eruditionis vim jam senserat Constantinopoli, teste S. Maximo in Disput. cum Pyrrho, promotum intellexisset ad Hierosolymitanum episcopatum, ab eo sibi metuens, HONORIUM præveniendum ratus, ad hunc continuo dedit epistolam ita instructam callide, ut, cum quæstionem proponeret de una vel duplici voluntate humana Christi juxta dicta Art. præc. ipse HONORIO quidem videretur orthodoxus. At postquam Sophronius, habita prius Hierosolymis Synodo, Romam ad HONORIUM ablegasset Stephanum anno 635. (ablegaverat enim Stephanus enarrat in cit. libello suo; qui vero annus, teste Theophane ad ann. 23. Heraclii, erat 635.) eumque de Sergii hæresi edocuisset, mentem etiam mutavit HONORIUS. Scripserat igitur Sergius ad HONORIUM antequam huic de illius constaret hæresi; qua vero comperta, et suo fungi cœpit officio HONORIUS *commonendo non mediocriter, obtestando, increpando*, etc.

Contra 4um. Dicti hujus falsitas ex libello Stephani evidenter patet, in ipsa testantis Lateranensi synodo Theodorum, Sergium, etc. fuisse a Romanis Pontificibus commonitos, utrumque tamen præter HONORIUM commonere nemo poterat; ipso teste P. Romano p. 105. quia uterque ante Severinum Honorii successorem diem supremum obierat. Ex his disputatis, quam *copiosa* fuerit adversarii solutio, quis perfacile intelliget. *Nullam* certe ego, minus *copiosam*, comperio. Sed et illud perspicitur, quanto jure Stephanus uti posset Augustiniana illa L. IV. contra Julian. c. 8. sententia contra P. Romanum: P. Romane, *redde verba mea...*

Plura hujus argumenta qui desiderat, consulat Dissert. nostram de HONORIO. Quamquam et rationibus Conclusionis sequentis prior Conclusio æque solide confirmetur.

236. *Dico III.* HONORIUS neque negligentiae alicujus, aut socordiae culpam in causa Monotheletarum contraxit.

Prob. HONORIUS talis culpæ reus dici non potest, si nihil omiserit, quod facere posset ad reducendos illos hæreticos, et corrigendos: atqui nihil horum omisit. *Prob. min.* Vi officii sui pastoralis juxta regulam Apostoli, 2. ad Tim. 4. debuit ipsis *prædicare verbum*, scilicet fidem rectam; *instare, arguere, obsecrare, increpare*; atqui hæc fecit.

Prob. 1°. Ex Agathone supra.

Prob. 2°. Ex S. Martino I., qui post Concilium Lateran. in epist. Synodica ad Amandum episcopum Trajectensium ita testatur (Lab. t. 6. p. 384. C.): *A Sergio..... execranda et abominanda hæresis pullulavit,.... quam successor ejus Pyrrhus..... in deterius auxit. Pro qua re sæpius Apostolica Sedes persuasionibus, contestationibus, atque increpationibus plurimis admonuit eos*, etc. Error vero Sergii erat, quod voluntatem in Christo unam, unamque operationem assereret. Deinde Sergium nemo Pontificum, præter HONORIUM, commonere, contestari, increpare poterat, ut constat ex chronotaxi n. 216. et 217. et ex dictis n. præc.

Prob. 3°. Ex S. Maximo, quo teste, HONORIO vix aliquis magis strenue officio suo contra hæreticos eos perfunctus est: *Quid autem divinus Honorius,*

aiebat S. Max. in ep. ad Petrum illustrem (inter collectanea Anastasii, Patriolog. t. 129. p. 575. B.) *quid post illum Severinus senex? quid denique et is, qui post hunc extitit, sacer Joannes? Porro is, qui nunc præsidet, Beatissimus papa (Theodorus) omisit ne quidquam supplicationi conveniens?* En S. MAXIMUS propterea *divinum* prædicat HONORIUM, quod eloquium nulli aliorum tribuit Pontificum; ergo. HONORIUS igitur edoctus a S. SOPHRONIO de dogmate et fallaciis Sergii, nihil prorsus omisit pastoralis sui officii; quo minus vero pertinacem damnaret, præveniens HONORII obitus impedivit.

237. *Obj. I.* HONORIUS fuit damnatus in Synodo VI. cum cæteris Monotheletarum principibus; ergo vel in eorum est prolapsus hæresin; vel hoc factum ob malam ejus œconomiam, qua silentium indixit de gemina Christi operatione; vel ob ejus socordiam in illa reprimenda hæresi. *Prob. Ant.* Nam in Act. XIII. (Lab. t. 6. p. 944. E.) dicitur de HONORIO: *Cum his (Sergio, Cyro, Petro, Paulo), simul projici a sancta Dei catholica Ecclesia, simulque anathematizari prævidimus et Honorium, qui fuerat papa antiquæ Romæ, eo quod invenimus per scripta, quæ ab ea facta sunt ad Sergium, quia in omnibus ejus mentem sæcutus est, et impia dogmata confirmavit.* Et Act. XVII. (Lab. ibid. p. 1009. B.) et Act. XVIII. (Lab. p. 1044. D.): *Sergio hæretico anathema, Cyro hæretico anathema; Honorio hæretico anathema*, etc. Idem repetitur in prosphnetico, et edicto Imperatoris. Ante respon-

238. *Observa:* Varias hic esse Auctorum sententias, quas in aliorum gratiam, qui eas sectari maluerint, subjicio breviter. *Prima* eorum est, qui volunt, revera HONORIUM lapsus, sed ut Doctor privatus fuit, non ut doctor Ecclesie loquens e cathedra, in Monotheletarum hæresin, sicque cum his pari anathematis sententia percussus. Sed vix aliquos ea opinio hodie sectatores habet. Et vero conciliari nequit cum iis, quæ Art. præced. attulimus.

Alter aliorum et plurium e recentioribus est, HONORIUM vere damnatum fuisse in Synodo VI., non quidem ut hæreticum dogmate, sed fauorem hæreseos, quam non extinxit, sed fovit potius, indicendo silentium de operationibus Christi. Nititur præcipue LEONIS II. ad Hispanos epistola, qua dicit de HONORIO damnato, *qui flammam hæretici dogmatis non, ut decuit, extinxit, sed negligendo confovit.*

Verum viderint hujus fautores sententiæ, an retenta proprietate verborum, quibus usi contra HONORIUM sunt Patres, id asserant, et annon illa potius violente detorqueant ad conniventiam, dum de ipsa hæresi Patres loquuntur: *Honorio hæretico anathema. Qui (Honorius) in omnibus mentem Sergii secutus impia dogmata confirmavit; hæresin sparsit*, et similia. Certe plus illa innuunt, quam præcise non resistere hæresi, connivere, etc. Qui duntaxat non resistit, connivet ad tempus pacis gratia; nulla proprietate verborum, et non sine gravi contumelia, dici potest simpliciter *hæreticus, confirmare, spargere hæresin*; nec adeo stipites quis Patres illos dixerit, ut hoc discrimen ignorarint. Præterea, si HONORIUS solum ut fautor damnatus ob indictionem silentii quoad operationes, quomodo dicitur mentem Sergii *in omnibus secutus?* Unus hic error erat Sergii, quod in ecthesi silentium indixisset de operationibus; alter error erat, quod unam in Christo volun-

tatem assereret. Denique verba illa non esse LEONIS II., non pauci e scriptoribus catholicis contendunt, et nos cum iis infra.

Tertia BARONII est, Acta VI. Synodi fuisse corrupta a Græcis, et loco Theodori Patriarchæ Constantinopolitani Monothetæ, expuncti, substitutum fuisse nomen Honorii. Quia, teste ANASTASIO Bibliothecario in vita AGATHONIS, et THEODORUS nominetenus damnatus fuit; nullibi tamen ejus nomen reperitur; vel si obtinisset, cum postea esset restitutus Ecclesiæ Constantinopolitanæ, mortuo Georgio, ut nomen suum eraderetur in Actis ex damnatorum numero, ut volunt aliqui, locus vacans id indicasset, vel saltem id notatum fuisset; sed juxta Baronianos, in continenti serie extant damnatorum nomina, et nullius loci vacantis vestigium in primis exemplaribus deprehendi potuit; igitur vel Theodori, vel aliorum Monothetarum fraude videtur in Theodori expuncti locum substitutum fuisse HONORIUS, quem deinde retinuerunt Acta Syn. VII. et VIII.

Si opponas cum COMBESISIO: ad preces Patrum in Act. XVIII. exemplaria authentica Actorum tradita fuisse quinque Patriarchis; si igitur solum exemplar Constantinopolitanæ Ecclesiæ corruptum fuisset, nihil hoc profuisset Theodoro, quia illud Ecclesiæ Romanæ et alia mansissent integra.

Respondent, et merito, negando *Ant.*; quia ibi non de exemplaribus Actorum loquuntur Patres, sed *definitionis*; sic enim verba sonant: *Ut exempla definitionis relectæ edantur quinque Patriarchalibus sedibus.* Et subjicitur: *quod Imperator Constantinus exempla definitionis præbuerit quinque Patriarchalibus sedibus.* Acta vero ipsa revera manserunt Constantinopoli usque post Justiniani II. tempora, ut constat ex hujus ad Joannem S. P. epistola. Sed hæc aliorum gratia.

Si porro objicias, Constantinum imperatorem testari in sua ad AGATHONEM Divali ad eundem *Acta esse missa*: item, teste Anastasio Bibliothecario: *Leo II. probavit Acta VI. Synodi.*

Respondent ad 1um, epistolam esse spuriam, uti et illam Leonis P. ad Imperatorem. *Ad 2um*, per *Acta* ab Anastasio intelligi *decreta fidei*, quia teste eodem Anastasio, Synodus VI. non nisi quoad definitionem fidei recepta est. Nunc in forma

239. R. *ad Argum. D. Ant.* HONORIUS fuit in Syn. VI. damnatus œcumenice, *judicio Synodi N.* *judicio duntaxat Episcoporum* et quidem *Orientalium* tantum C. Distinguere oportet inter *judicium Synodi*, vel œcumenicum, et *judicium episcoporum*. Ut habeatur *judicium Synodi*, h. e. œcumenicum, adesse debet consensus summi Pontificis; secus vero, si quid fiat *contra*, vel *præter* auctoritatem ac consensum summi Pontificis, erit solummodo *judicium episcoporum*, quod non habet auctoritatem in Ecclesia. Latius hoc ostenditur in Tract. de fide. Sed et discrimen illud constat perpetua praxi Ecclesiæ, et traditur a DAMASO S. P. in epist. ad episcopos Illyrici (Lab. t. 2. p. 883. B.), XYSTO III. epist. ad eosdem n. 3. (Patrolog. t. 50. p. 618.) Sic S. LEO M. epist. 106. c. 5. (opp. t. 1. p. 1165. edit. Ballerin.) ad ANATOLIUM de Can. 3. Concilii Constantinopolitani I. ab episcopis in ea Synodo sancito loquens, illum vocat: *Episcoporum subscriptionem caducam.* Sic idem LEO Synodi gen. III. definitiones distinxit ab episcoporum judiciis epist. 119. c. 4. et 5. (ibid. p. 1213. 1217.) ad MAXIMUM Antiochenum; et epist. 105. ad Pul-

CHERIAM Augustam c. 3. (ibid. p. 1157.), Canonem 28. Concilii Chalcedonensis, sed non acceptatum, vocat *consensionem Episcoporum*: et ep. 115. c. 1. (ibid. p. 1203.) ad MARCIANUM Imperatorem de citato Canone et aliis ejusdem Synodi loquens ait: *quæ per occasionem Synodi male sunt attentata.*

240. Jam vero HONORIUS non *judicio Synodi, et œcumenice*, sed *judicio duntaxat Episcoporum*, et quidem *Orientalium* damnatus fuit.

Constat 1°. ex HADRIANO II. in Concilio Romano (Lab. t. 8. p. 1091. A.), ubi: *Licet Honorio*, inquit, *ab Orientalibus anathema sit dictum.* En quam scite HADRIANUS Episcoporum *judicium* secernat ab ipsa Synodo! *licet ab Orientalibus.* Cur non dicit a Synodo, ab Ecclesia? Annon Occidentales etiam aderant? Legati AGATHONIS? Legatus Archiepiscopi Ravennatensis? Legati Concilii Romani? Quin Honorium non fuisse damnatum œcumenice satis declarant scriptores Græci cæteri, dum inter damnatos HONORIUM non posuerunt. Paulus diaconus ipse in vita Constantini IV. referens damnatos in Syn. VI. omittit HONORIUM: omittit et Zonaras in vita ejusdem; imo Photius Ecclesiæ Romanæ a primordio infestus, dum in codice suo de septem Synodis, scripto ante apertum ejus cum Ecclesia Romana dissidium, ordine venit ad sextam, damnatos fuisse asserit Sergium, Cyrum, Pyrrhum, Paulum, Petrum, nulla prorsus facta mentione Honorii. Ecce istud, si Honorium æque, ac cæteros judicassent damnatum œcumenice!

2°. Ex ANASTASIO Bibliothecario, qui in epist. ad JOANNEM diaconum (Lab. t. 5. p. 1769. D.) in Orientalium illorum temeritatem gravissime invehitur, eos propterea *calumniatores* appellans; adeo non putabat HONORIUM damnatum fuisse a Synodo.

3°. Quia neque AGATHO id jusserat, imo potius contra ejus præcepta Legatis data, quæ extant in ejus ad Imperatorem epistola, damnatus fuit HONORIUS. En AGATHONIS mandatum (Lab. t. 6. p. 634. D.): *Licentiam eis sive auctoritatem dedimus apud tranquillissimum vestrum imperium, dum jusserit ejus clementia simpliciter satisfaciendi, in quantum eis duntaxat injunctum est, ut nihil profecto præsumant augere, minuere vel mutare, etc.* Sed in eadem de HONORIO condemnando nec litterula extat. Neve putes, illa AGATHONIS verba solum respicere dogmata definienda, non personas damnandas, paulo post ad singulos hæreticos delabitur, eosque nominetenus accusat; at nullo modo HONORIUM: imo, ut dictum n. 234. hunc ex epistola commendarat; ergo non solum *præter*, sed etiam *contra* mandatum AGATHONIS damnatus fuit Honorius.

241. *Inst. 1.* Etiam inter damnandorum nomina in epistola AGATHONIS, non leguntur Macarius Antiochenus, Stephanus Macarii discipulus, Polychronius, et tamen hi pariter damnati sunt a Synodo, quin propterea Patres transgressi essent mandatum AGATHONIS; ergo nec illud transgressi sunt damnando HONORIUM.

R. C. A. N. *Cons.* De Macarii, Stephani, Polychronii, viventium ipso Synodi VI. tempore, impietate Romæ et in Occidente nondum ita innotuerat; unde nec in Concilio Romano, quod ante Synodum VI. coegerat AGATHO, illorum ulla fit mentio; nec certe omisisset AGATHO perstringere æque Macarium, reliquorum Monothetarum eo tempore ducem; si cognitam ita

habuisset hujus hæresin, prout illa primum in Synodo VI. patuit. Dixi *primum*; nam callide alias nitebatur suam tegere hæresin, ut constat ex Act. II. ipsius Synodi. Merito igitur ipso Legatorum hortatu et consensu tandem damnatus fuit, adeoque sine transgressione mandati AGATHONIS, in Act. VIII., Stephanus in Act. IX.

242. *Inst. 2.* Licet AGATHONIS Legatis mandatum non fuerit in epistolis, quas ferebant ad Imperatorem et VI. Synodum, ut damnarent HONORIUM; habebant tamen in mandatis secretis, ut, si Orientales aliter acquiescere nollent condemnationi Patriarcharum suorum, quam si simul damnaretur HONORIUS, ipsi in hujus quoque damnationem consentirent. *Prob. Ant.* Sic et HORMISDAS Papa, ut constat ex ejus epistolis, secretam et aliam, quam habebant in litteris, dederat Legatis suis ad Anastasium et Justinum imperatores: Item fecerunt S. GREGORIUS, et S. LEO summi Pontifices; ergo idem merito de Legatis AGATHONIS dicitur.

R. *N. Ant.* Et unde hujus asserti fidem quis faciet? Quis Patrum VI. Synodi aliquando ita dixerat, nolle se acquiescere suorum Patriarcharum condemnationi, nisi simul damnaretur HONORIUS? Nominetur, si possit, unus ex omnibus. Etiam si igitur Legati (quod gratis tantum dictum sit) hanc instructionem secretam habuissent, ea saltem usi non fuissent, quia nullus Patrum illam exceptionem fecerat; proin necdum judicio Synodi damnatus dici potest HONORIUS.

Ad prob. R. In citt. Pontificum epistolis, prout equidem in Actis Conciliorum extant, nihil tale quid detegere licuit. Quo tamen non obstante, non negavero, posse subinde Pontifices Legatis dare instructiones, more aliorum principum; sed inde non sequitur: igitur reipsa AGATHO hoc fecerat; sed facti hujus asserti probatio exigitur. AGATHONEM vero id non fecisse, rectius creditur; cum enim tam honorifice loquatur de suis antecessoribus, inter quos HONORIUS intelligi debet juxta n. 234., quo fundamento præsumes, mandasse tamen simul occulte, ut HONORIUS damnaretur?

243. *Inst. 3.* HADRIANUS II. in Concilio Romano (Lab. t. 8. p. 1091. A.) contra Photium, qui NICOLAUM I. damnauerat, seque tuebatur facto Orientalium HONORIUM condemnantium, inquit: *Quamvis et ibi nec Patriarcharum, nec cæterorum Antistitum cuiquam de eo quamlibet fas fuerit proferendi sententiam, nisi primæ Sedis Pontificis consensus præcessisset auctoritas; ergo hæc præcesserat.*

R. *N. Cons.* Non enim hic sensus est verborum HADRIANI, quod Pontificis consensus revera præcesserit; sed quod sine tali consensu eum legitime damnare non potuerint; unde non sequitur hunc consensum datum fuisse. Nimirum HADRIANUS refutabat Photium, eum se immerito tueri illo Orientalium facto, ut qui venia quadam adhuc digni videntur 1. quod damnassent HONORIUM mortuum. 2. Quia HONORIUS accusatus fuerat hæresis, quo casu minores subinde majoribus resistere possunt; subdit deinde, quamvis nulli fas fuerit, proferre in Pontificem sententiam, nisi ante præcessisset primæ Sedis auctoritas, h. e. ante obtentum a prima Sede, Pontificis Romani consensum.

244. *Ratio est 1º.* quia alioquin HONORIUS damnatus fuisset, non ab Orientalibus tantum, sed ab ipsa Synodo, sicque HADRIANUS sibi contradicere, qui damnatum HONORIUM ante immediate dixerat *ab Orientalibus*. 2º. Quia ANASTASIUS Bibliothecarius, qui ipsa verba illa Hadriani relata ita ex græco latine reddidit, in epist. ad Joannem diaconum diserte tradit (Lab. t. 5. p. 1770.), damnationem HONORII nunquam Romani Pontificis alicujus approbationem tulisse. Si ergo nunquam Apostolica Sedes id approbavit; quomodo jussit, aut quomodo Hadrianus explicari potest de dato reipsa consensu, cum, qui Hadriani verba latine reddit, Anastasius ipse non ita intelligat?

245. *Obj. II.* Etiam in Synodo gen. VII. et VIII., in quibus repetuntur gesta in Syn. VI., iterum inter damnatos in ista HONORII nomen legitur; ergo.

R. 1º. *N. Cons.* Quid enim mirum, si Græci, quæ in sextæ Synodi actis legerant, eadem transcriberent, et HONORII nomen *narrando* duntaxat, non probando memorarent, cum id tum in quæstionem nequidem veniret? Sed præterea in specie

R. 2º. *Ad Synodum VII.* Hujus *definitionem*, quæ de sacrarum imaginum cultu prodiit, quamque solam HADRIANUS I. suscepit, amplectimur, et veneramur; cætera vero, quæ in Synodo hac Nicæna II. aut memorata, aut sancita dicuntur, catenus solum suscipimus, quatenus *nec recte fidei, nec probis moribus obviant, sed nec Sedis Romanæ decretis ad modicum quid resultant*, ut Anastasius Bibliothecarius in præfatione hujus Syn. VII. (Lab. t. 7. p. 30. D.) omnes admonet. Et vero sic omnes respondere debent; nam et Episcopi hujus Synodi canones, sic dictos, *Apostolorum*, omnes approbant: Item *Trullanos*, ut legimus in canone 1. hujus VII. Synodi (Lab. ibid. p. 395. B.); imo in can. 8. (Lab. ibid. p. 603.) Episcopi illius septimæ Synodi decreverunt, ut Judæi apostatæ ejicerentur ab Ecclesia, inque superstitionis suæ aperta professione relinquerentur, neque eorum liberos baptizare liceret; in quo errabant. Si ergo hic errarint, cum tamen ejusmodi decreta non sine consultatione formarint; quanto magis falli poterant, in describenda damnatione HONORII, quam fieri jusserant sine disquisitione vel consultatione ulla. Discamus tandem vel ex hac ipsa Synodo VII. non continuo dici oportere *judicium Synodi*, quod præcise Episcopi decernunt.

246. *Obj. III.* S. LEO II. approbavit gesta Synodi VI. non tantum quoad definitionem fidei, sed etiam damnationem HONORII, 1º. in epistola responsoria ad CONSTANTINUM imperatorem (Lab. t. 6. p. 1117. C.), in qua HONORIUM execratur; 2º. in epist. ad Ervigium regem Hispaniæ (Lab. ibid. p. 1232. B.), in qua HONORIUM inter damnatos recenset, et 3º. in epist. ad Episcopos Hispanos (Lab. ibid. p. 1247. B.), in qua de HONORIO ait: *Qui flammam hæretici dogmatis non, ut decuit Apostolicam auctoritatem, incipientem extinxit; sed negligendo confovit*; ergo.

R. *N. Ass.* et *N. Suppositum*, quod ulla ex tribus epistolis, prout hodie circumferuntur, possit S. LEONI prudenter tribui; sed singulæ sunt vel suppositæ penitus, vel interpolatæ. Equidem non dubito, quin S. Pontifex Im-